

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Bratislave, dňa 13. júna 2023

NCZI: Obdobie Covidu negatívne zasiahlo do počtu darcov krvi. Výrazne ubudlo pravidelných darcov, aj prvodarcov

Na celom svete sa 14. júna 2023 oslavuje Svetový deň darcov krvi. Podľa údajov Národného centra zdravotníckych informácií máme na Slovensku 258 309 darcov krvi. Počet pravidelných darcov a prvodarcov výrazne klesá.

Svetový deň darcov krvi, ktorý oficiálne vyhlásilo Svetové zdravotnícke zhromaždenie (World Health Assembly - WHA) v roku 2005 poskytuje každoročne špeciálnu príležitosť na poďakovanie sa dobrovoľným darcom krvi z celého sveta.

Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) prízvukuje, že v mnohých krajinách je aj v 21. storočí veľkou výzvou zabezpečiť dostatok krvi, jej kvalitu a bezpečnosť. Nedostatočný prístup k bezpečnej krvi a krvným produktom, najmä v krajinách s nízkymi a strednými príjmami, má dopad na všetkých pacientov vrátane tých, ktorí vyžadujú pravidelnú transfúziu.

- Zo 118,5 milióna darcov krvi po celom svete, 40 % z nich je z krajín s vysokými príjmami, kde žije 16 % svetovej populácie.
- V krajinách s nízkymi príjmami sa až 54 % krvných transfúzií podáva deťom do 5 rokov.
- Na základe vzoriek od 1 000 ľudí je miera darcovstva krvi: 31,5 darcov v krajinách s vysokými príjmami, 16,4 darcov v krajinách s vyšším stredným príjmom, 6,6 darcov v krajinách s nižším stredným príjmom a 5,0 darcov v krajinách s nízkymi príjmami.
- Od roku 2008 do roku 2018 bol zaznamenaný nárast o 10,7 milióna darcov krvi od dobrovoľných neplatených darcov.
- Celkovo 79 krajín odoberá viac ako 90 % svojej krvi od dobrovoľných neplatených darcov krvi; 54 krajín však odoberá viac ako 50 % zásob krvi od rodinných/náhradných alebo platených darcov.
- Len 56 zo 171 reportujúcich krajín vyrába lieky odvodené z plazmy (PDMP).
- Celkovo 91 krajín uviedlo, že všetky PDMP sa dovážajú, 16 krajín uviedlo, že počas sledovaného obdobia sa nepoužívali žiadne PDMP a 8 krajín na otázku neodpovedalo.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

Darcovstvo krvi v SR

Údaje o počte darcov krvi pravidelne sleduje a eviduje aj Národné centrum zdravotníckych informácií. Zo zverejnených údajov sa javí, že obdobie Covidu negatívne zasiahlo do vývoja počtu prvodarcov a pravidelných darcov krvi. Rozdiel v počte pravidelných darcov krvi v období pred Covidom a po ňom, je vyše 10-tisíc. Počet prvodarcov krvi medzi rokmi 2019 a 2021 klesol o takmer 7-tisíc, oproti roku 2015 ubudlo vyše 11-tisíc prvodarcov.

Rok	Darcovia krvi								
	Evidovaní			Pravidelní			Prvodarcovia		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
2021	265 648	169 511	96 137	101 031	67 933	33 098	16 608	9 266	7 342
2020	258 309	167 729	90 580	101 726	68 858	32 868	18 380	10 239	8 141
2019	278 938	179 905	99 033	111 775	75 687	36 088	23 442	13 155	10 287
2018	270 558	174 215	96 343	110 151	74 252	35 899	22 989	12 955	10 034
2017	323 981	207 203	116 778	111 354	73 994	37 360	25 631	14 128	11 503
2016	317 870	203 660	114 210	113 820	75 593	38 227	25 243	13 885	11 358
2015	304 018	195 151	108 867	112 592	75 133	37 459	27 906	16 110	11 796

Zdroj: Národné centrum zdravotníckych informácií

Motto tohtoročnej kampane Svetového dňa darcov je „Give blood, give plasma, share life, share often“ (Daruj krv, daruj plazmu, zdieľaj život, zdieľaj často, pozn.preklad). V centre sú pacienti, ktorí potrebujú celoživotnú podporu vo forme transfúzných liekov. Vyzdvihuje úlohu, ktorú môže zohrať každý jeden človek vďaka dobrovoľnému a bezodplatnému darovaniu krvi alebo plazmy. Zdôrazňuje tiež význam pravidelného darcovstva, ktoré vytvorí bezpečné a udržateľné zásoby krvi a krvných produktov dostupné všetkým, vždy a všade.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk